

Vlaams
Parlement

Toespraak door Jan Peumans Vlaams Parlementsvoorzitter

Dinsdag 4 mei 2016

N.a.v. de voorstelling van het Jaarverslag 2015 van het Vlaams Vredesinstituut

Geachte heer Minister-President,
Geachte heer Leterme,
Geachte collega's volksvertegenwoordigers,
Geachte genodigden,
Dames en Heren

Ik heet u hier allen hartelijk welkom in het vertrouwde decor van De Schelp voor de voorstelling van het Jaarverslag 2015 van het Vredesinstituut. Dat jaarverslag geeft ons een overzicht van de werkzaamheden van directeur Tomas Baum en zijn team van medewerkers. Ik wil hen van harte bedanken voor tien jaar van nuttig wetenschappelijk studiewerk.

Mijn dank gaat ook uit naar ondervoorzitter Dirk Roctus en naar voorzitter Mieke Van Hecke, die in 2015 Nelly Maes in die functie opvolgde.

Dames en Heren,

In deze tijden van dreigingsniveau 3 is de voordeur van ons Vlaams Parlement aan de Hertogstraat gesloten. Wie ons wil bezoeken krijgt daar willens nillens te maken met de aanwezigheid van enkele politieagenten en met een paar militairen met het wapen in de hand.

Ook al staan die in voor de bewaking van onze burens van de Kamer en van de Franse ambassade en niet voor ons parlement, toch kunnen we door hun aanwezigheid moeilijk gewagen van een symbool van vrede, zo vlak bij onze democratische instellingen.

Gelukkig hangt op onze voordeur in de Hertogstraat een verwijzing naar de ingang aan de Leuvenseweg 86. En daar hangt een naambordje van het Vredesinstituut, net zoals van de andere para-parlementaire organisaties: de ombudsdienst en het kinderrechtencommissariaat.

Die drie naamplaatjes vormen een uithangbord. Zij verwijzen naar drie waardevolle hoekstenen in onze maatschappij: onze burgers, onze kinderen, onze vrede.

Waardevol is nog te zacht uitgedrukt: onze burgers, onze kinderen en onze vrede zijn het kapitaal van onze maatschappij, een kapitaal van onschatbare waarde. Zij vormen onze toekomst.

Dat is een boodschap die Vlaanderen als vredesregio wil uitdragen, zeker in tijden waarin die vrede steeds meer op de helling staat.

Dames en Heren,

Wij kunnen er niet naast kijken: het aantal conflicten in de wereld neemt toe en wat zo'n conflict met zich meebrengt hebben wij heel recent aan den lijve mogen ondervonden. Geweld slaat wonden, letterlijk en figuurlijk. En wonden hebben tijd nodig om te helen.

Extreem geweld, zoals datgene waarmee we op 22 maart geconfronteerd werden, slaat diepe wonden. De littekens zullen nog jarenlang schrijnende herinneringen oproepen.

We doen er dus beter aan om ze te voorkomen. Het zou naïef zijn om te denken dat het Vredesinstituut daar in zijn eentje voor zou zorgen. Een studiedienst kan onmogelijk daden van agressie in onze maatschappij verhinderen.

Daarom zou ik willen vragen aan zowel onze Vlaamse regering als ons Vlaams parlement om nog vaker een beroep te doen op ons Vredesinstituut door adviezen te vragen.

En natuurlijk door ernstig rekening te houden met die adviezen. Want zowel de aanslagen op ons grondgebied als de toename van het aantal conflicthaarden in de hele wereld dwingt ons tot die reflectie.

Vlaanderen staat immers niet geïsoleerd in de wereld. Als hier asielzoekers neerstrijken, dan importeren zij automatisch een deel van de conflicten uit hun thuislanden. Ook al trachten zij geweld of onderdrukking te ontvluchten, ze zijn erdoor getekend en ze dragen vaak verschrikkelijke herinneringen met zich mee, jarenlang, decennia lang.

Daar moeten we ons terdege van bewust zijn als we vluchtelingen in Vlaanderen opvangen. Dat zijn stuk voor stuk getekende mensen. Het laatste wat ze willen meemaken zijn nieuwe daden van geweld.

Daarom moeten wij dringend inspelen op de snel wijzigende samenstelling van onze bevolking.

Voor hen, en ook voor Vlaanderen is het daarom nodig om snel nieuwe leefregels uit te dokteren om onze status als vredesregio te versterken.

Aan die status heeft ons Vredesinstituut sinds de oprichting in 2004 fel bijgedragen door zich in heel Europa te profileren als een autoriteit op het vlak van wapenhandel. Ook dit jaar, zo heb ik kunnen merken in uw jaarrapport, hebben uw studies rond dat onderwerp hun weg gevonden in alle richtingen.

Onze minister president Geert Bourgeois doet er dus goed aan bij u te rade te gaan bij het uitschrijven van exportvergunningen voor alles wat kan doorgaan als wapentuig.

Dames en heren,

Geachte mevrouw de voorzitter, (Mevrouw Van Hecke)

Geachte heer Directeur, (Mijnheer Baum)

Uw werk is verre van voltooid. De aanslagen van 22 maart zullen uw agenda de komende weken, maanden en wellicht jaren verder bepalen. Net als de instroom van vluchtelingen, waarvan er velen zich zullen ontwikkelen tot nieuwe Vlamingen.

Het is de plicht van u, van mij en van alle Vlamingen om ervoor te ijveren dat wij onze status van vredesregio bewaren en versterken.

Dat is geen makkelijke opdracht na 22 maart, want geweld escaleert makkelijker dan dat het gaat liggen en verdwijnt.

Ik durf u, mensen van het Vredesinstituut, daarom vragen dat u ons blijft inspireren. En anderzijds vraag ik de hele politieke gemeenschap dat ze met buitengewone aandacht luistert naar de adviezen van ons Vredesinstituut.

Want, beste collega politici,

Zonder als moraalridder te willen overkomen, wil ik u, die allemaal bedreven bent in het maken van keuzes en het opstellen van begrotingen, één bedenking voorhouden.

Vrede is onbetaalbaar.

Ik dank u voor uw aandacht en ik geef nu graag het woord aan Tomas Baum, voorzitter van het vredesinstituut.